Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

№ 129 (1096) ПЯТНІЦА, 6-га чэрвеня 1930 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяцы	90 „
6 месяцаў	1 р. 80 „
1 год	3 р. 30 „

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25, сакратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Камсамольская 25, тэлеф. № 903.

ГОД ВЫДАНЬНЯ X.

Кошт асобнага № —2 кап.

„Становішча кітайскай рэспублікі безнадзейна“

Чан-Кай-Шы сваёй клікай утварыў у краіне ўсеагульны хаос і мешаніну

ПЕКІН, 5. Газэта „Норд Чайна Дэйлі-Ньюс“ піша, у сувязі з апошнімі падзеямі ў Кітаі „карта Кітаю зноў мяняецца. Маньчжурыя ў руках Чжан-Сюэ-Ляна, поўнач Кітаю ў руках Ян-Сі-Шана і Фын-Юй-Сяна, у той час, як Нанкін вымушаецца стаціцца поўдню. Ухан скае акруга пачынае сваю восень прыбліжэньня чырвоных. Чан-Кай-Шы з сваёй клікай утварыў у краіне ўсеагульны хаос і мешаніну. Будучае Кітаю даволі хмурнае. Становішча кітайскай рэспублікі, на жаль, безнадзейнае“.

На XIII зьезьдзе КП(б)Б

Ад XV—да XVI зьезду УсеКП(б)

Даклад Д. З. Мануільскага на XIII зьезьдзе КП(б)Б

II. Унутранае становішча

I. ВЫКАНАНЬНЕ ПЯЦІГОДКІ

Таварышы! XV зьезд даў асноўныя дырэктывы ў справе складаньня пяцігадовага пляну сацыялістычнага будаўніцтва, але ўжо на XVI партыйнай канфэрэнцыі, якая павінна была зацьвердзіць пяцігадовы плян, мы канстатавалі, што ў цэлым радзе галін прамысловасьці мы далёка перавысілі намечаныя спачатку тэмпы.

Вы памятаеце, таварышы, як сустрэў сусьветны капіталістычны друк наш пяцігадовы плян сацыялістычнага будаўніцтва. Ён назваў яго фантастычным. Міжнародная сацыял-дэмократыя ахарактарызавала яго як бальшавіцкі блёф. У той-жа самы час у нутры нашай партыі знаходзіліся правыя элемэнты, якія бралі пад сумненьне магчымасьць выкананьня гэтага пляну. Вы памятаеце, як на красавіцкім пленуме ЦК у мінулым годзе фігуравалі прапановы з боку правых аб замене пяцігадовага пляну двухгадовым і неабходнасьці трымаць курс на ўмацаваньне індывідуальнага сэктару сялянскай гаспадаркі. Вы памятаеце, як правыя запэўнівалі, што тэмпы, узятыя намі, зьяўляюцца занадта высокімі, што мы ня вытрымаем гэтых тэмпаў, што мы ў існасьці вядзем да звыш-індустрыялізму ў краіне. Памятаеце, як яны рэкомэндавалі нам разгортваць лёгкую індустрыю за кошт скарачэньня намечаных тэмпаў цяжкай індустрыі, машынабудаўніцтва. А ў „Заметках экономиста“ Бухарын заклікаў нас пераключыцца паводле „вузкіх месц“.

Мы маем у цяперашні час падагульненьні першых паўтара год выкананьня пяцігадовага пляну. І на падставе гэтых першых падагульненьняў, мы можам упэнена сказаць, што тэмпы сацыялістычнага будаўніцтва, узятыя нашай партыяй, атрымалі ў працэсе выкананьня пяцігадовага пляну пацьверджаньне сваёй жыцьцёвасьці і рэальнасьці.

Ужо не тут, таварышы, прыводзіць асноўныя цыфры нашага пяцігадовага пляну, яны ўвайшлі ў сьвядомасьць кожнага рабочага і селяніна, яны гараць агнём электрастанцый, Днепрабуду, Сьвірбуду, яны адлюстраваны ў новых магістралях чыгунак, як Турксіб, яны адлюстраваны ў вырастаючых карпусох новых гігантаў-заводаў. Я толькі спасылаюся толькі на некаторыя цыфры, каб пераканацца, якіх аграмадных посьпехаў мы тут дабіліся.

Вы ведаеце, што ў рэзультаце першага году пяцігодкі мы мелі 24 проц. росту продукцыі, замест 21,4 проц. паводле пяцігодкі. Гэты посьпех прымусіў перагледзець намётку на другі год, замест 21,5 проц. паводле пяцігадовага пляну быў намечан рост на 32 проц.

У рэзультаце нашай намёткі валавая продукцыя прамысловасьці за першыя два гады пяцігодкі ўзрастае на 59 проц., замест 43 проц. паводле пяцігадовага пляну. Продукцыя машынабудаўніцтва ўзрастае за 2 гады ў 2 з лішнім разы. Продукцыя электратэхнічнага вытворства ў 2,7 разы. Продукцыя сельска-гаспадарчага машынабудаўніцтва ўзрастае ў 3½ разы і т. д. Капітальныя ўклады ў прамысловасьць склалі ў першы год пяцігодкі 1.800.000.000 руб. і павінны дасягнуць у другі год пяцігодкі 4 млр. руб. Асноўны капітал прамысловасьці ў рэзультаце ўлажэньняў першых двух гадоў узрастае на 52 проц., у тым ліку ў цяжкай індустрыі—на 60 проц.

Таварышы! Гэтыя цыфры гавораць самі за сябе. Разам з тым трэба адзначыць таксама тэмпы ўзрастаньня нашай продукцыі. Калі да вайны тэмпы разьвіцьця сусьветнай капіталістычнай гаспадаркі ў сярэднім былі роўны штогод 3 проц., а ў лепшыя для Злучаных Штатаў гады дасягалі 5,81 проц., то ў нас гэтыя тэмпы лічацца дзесяткамі процантаў.

Аб чым гэта гаворыць? Аб тым, што лёзунг „дагнаць і перагнаць“—не фантастычная выдумка. Так таварышы, мы ня робім сабе ілюзій. Мы ведаем, што мы значна адсталі ад капіталістычных краёў. Калі ўзяць, напрыклад, прамысловасьць апрацоўчую і горную, сельскую гаспадарку, чыгуначны транспарт, электрычнасьць, чыгункі і судны, то магутнасьць усіх гэтых галін народнай гаспадаркі ў Амэрыцы ў 5 разоў большая, чым у нас. Калі выключыць жывёлагадоўлю з сельскай гаспадаркі, то магутнасьць гэтых галін гаспадаркі ў Амэрыцы ў 11 разоў большая, чым у нас. Але калі вы возьмеце тэмпы нашай гаспадаркі, вы пераканаецеся, таварышы, у тым, што ажыцьцяўленьне лёзунгу „дагнаць і перагнаць“ капіталістычныя краі ставіцца на зусім рэальную глебу.

Вазьмеце, напрыклад, наша сельска-гаспадарчае машынабудаўніцтва. Да рэволюцыі ў рэкордным 1913 годзе ў Расіі было выпушчана сельска-гаспадарчых машын на 70 мільёнаў, у гэтым годзе мы далі ўжо гэтых машын на 375 млн. руб.

Як мы ў далейшым разьлічваем тэмпы работы ў гэтым абсягу? У 1930 годзе мы за адзін год зробім тое, што Амэрыка зрабіла за 5 гадоў! У 31-32 годзе мы будзем вырабляць ўжо на 11 проц. больш, чым Амэрыка вырабляла ў 1928 годзе, а ў 32-33 г. мы бясспрэчна замацуем за сабой становішча першай у сьвеце краіны па вытворству сельска-гаспадарчых машын і прылад. Амэрыка зрабіла ў мінулым годзе 180-190 тысяч трактараў, наша програма разьлічаная на тое, каб вырабляць ужо ў бліжэйшыя гады каля 190 тысяч трактараў. Сталінградзкі трактарны завод павінен даць 500000 трактараў, Чэлябінскі—50000, Харкаўскі завод да 50000 і г. д.

Такім, таварышы, асноўныя посьпехі, абвяргаючыя ўсе пэсымістычныя прадраканьні тых элемэнтаў, якія стараліся дэмаралізаваць нашу партыю і рабочую клясу, падарваць давер'е не да сваіх уласных сіл. Але, таварышы, нельга абмяжоўвацца падлымі цыфрамі будаўніцтва, трэба паглядзець таксама на тыя дасягненьні, якія мы маем у абсягу паляпшэньня матар'яльнага становішча рабочай клясы. За апошнія 5 год заработная плата вырасла на 79 проц., дасягнуўшы 139 проц. даваеннага ўзроўню рэальнай заработнай платы, а разам з соцыяльным страхаваньнем і адлічэньнямі ў фонд „паляпшэньня быту рабочых“—167 проц. даваеннага ўзроўню.

Бюджэт соцыяльнага страхаваньня ў 1929-30 г. роўны 1400 млн. руб.

На рабочае жыльлёвае будаўніцтва за апошнія 2 гады асыгнавана 1330 млн. руб.

Фонд паляпшэньня быту рабочых дасягнуў у 1929-30 г. 220 млн. руб. супроць 110 млн. у мінулым годзе.

Параўнайце, таварышы, гэтыя цыфры са станам заработнай платы рабочых капіталістычных краёў. У большасьці капіталістычных краёў, за выключэньнем Амэрыкі, заработная плата пераважаючай масы рабочых не толькі не захавалася на даваенным узроўні, але рэзка зьнізілася пасьля вайны. Экономічны крызіс, які цяпер разгарнуўся, надзвычай балюча б'е па бюджэту рабочага. Даволі сказаць, што ў Нямеччыне на цэлым радзе прадпрыемстваў заработная плата ў апошнія месяцы зьнізілася амаль да 60 проц.

Вазьмеце, нарэшце, пытаньне аб беспрацоўі. У нас за апошні час беспрацоўе, не гледзячы на аграрнае перанасяленьне, якое надае яму своеасаблівы характар, скарацілася на 40 проц., у той час як у капіталістычных краёх яно дасягнула небывалай цыфры ў 20 млн. чалавек.

Неабходна, таварышы, з усёй сур'ёзнасьцю адзначыць і другі вельмі важны момант у справе ажыцьцяўленьня нашага пяцігадовага пляну соцыялістычнага будаўніцтва. Наш пяцігадовы плян не толькі прадугледжвае узьдым матар'яльнага дабрабыту нацыянальных рэспублік, але і ставіць перад працоўнымі ўсіх краёў задачу стварэньня там пролетарскай базы, што зьяўляецца апорай пролетарскай дыктатуры і соцыялістычнага будаўніцтва. Калі ў агульнасаюзным маштабе фонды дзяржаўнай прамысловасьці павінны павялічыцца паводле пяцігодкі на 289 проц., то ў нацыянальных рэспубліках мы маем наступныя цыфры намечанага росту: Украіна—308 проц., Беларусь—442 проц., Сярэдне-Азіяцкія рэспублікі—444 проц., Казакстан—549 проц., Якутыя—1.850 проц., Бурата-Манголія—966 проц., Дагестан 500 проц. і г. д. Прыведзеныя даныя яшчэ ня ўлічваюць апошніх зьмен, унесеных у пяцігодку ў адносінах нафты, каляровых металаў, бавоўны, машынабудаўніцтва і г. д. Несумненна, што гэтыя зьмены яшчэ больш узмоцняць удзельную вагу і рост гэтых рэспублік да канца пяцігодкі.

3-га чэрвеня XIII зьезд КП(б)Б віталі пролетары гор. Менску і войсковыя часьці гарнізону.

На здымку: зьлева—калёна рабочых праходзіць каля дому Культуры, пасярэдзіне: другі зьлева тав. Гей і 3 тав. Ягораў вітаюць дэманстрантаў, справа—калёна чырвонаармейцаў.

Гэта, таварышы, сьведчыць аб тым, што наша ўнутраная палітыка ёсьць палітыкай раскрэпашчэньня тых абласьцей і нацыянальных рэспублік, якія векамі, на старой афіцыяльнай мове царскіх слугаў, называліся „окраинами“.

Што-ж дзіўнага, што перад тварам гэтых фактаў нашы клясавыя ворагі прымушаны цяпер прызнаваць нашы посьпехі. Я не буду прыводзіць доўгіх цытат, але спашлюся толькі на думку аднаго амэрыканскага журналіста, які суправаджаў амэрыканскую камісію і пісаў у журнале „Нэйшын“ наступнае:

„Тое, за што ўзяліся бальшавікі, відавочна, не зьяўляецца, як гэта думаюць многія, простай рэорганізацыяй працуючага концэрну, простай рэорганізацыяй сучаснага індустрыяльнага капіталістычнага краю ў комуністычны. У абсягу прамысловасьці яны ўзяліся за абнаўленьне ўсяго састарэлага прамысловага абсталяваньня, атрыманага ў спадчыну ад царызму, якое ніколі не адпавядала расійскім патрабаваньням.

Яны пайшлі далей, многа далей за гэта. Згодна сваіх гіганцкіх пляноў яны ствараюць новыя галіны прамысловасьці, сілавыя станцыі, усякія фабрыкі для таго, каб падняць Расію літаральна ў адзін дзень да прамысловага ўзроўню Злучаных Штатаў... Усё гэта, паўтараю я, зьяўляецца самай гіганцкай задачай, якую калі колечы ставіў сабе які-небудзь у р а д — соцыяльная, моральная, палітычная і экономічная эмансыпацыя народу і організацыя ўраду на аснове службы грамадзтву і народу, прычым імпульс прыбытку раптам зьнікае ў асобнай асобы. Гэтыя бальшавікі граюць на найвялікшую стаўку. Калі яны выйграюць, то яны сваім прыкладам зробяць узьдзейнічаньне на кожны ўрад, пад якім жывуць мысьлячыя людзі“.

Гэта ёсьць прызнаньне аднаго з нашых клясавых ворагаў у адным з буйнейшых краёў капіталістычнага сьвету.

Другое прызнаньне.—Вось што піша корэспондэнт „Бэрлінэр Тагеблят“ Шэффэр:

„У гэтым пляне краіна выражае радыкалізм і непераходнасьць цьвёрдасьць комуністычнай волі, якая ўвасабляецца ў асобе Сталіна.

Гэта найвялікшы і ў многіх адносінах самы сучасны экономічны экспэрымэнт. Ён не толькі першы, але ён самы арыгінальны. Бедная старая Эўропа! Калі экспэрымэнт удасца толькі на ¾, тады на праціўні заставецца суменьне ў канчатковай перамозе. Гэта была-б перамога соцыялістычнага мэтоду, дасягнутая сіламі маладога, здольнага верыць, адраджаючага народу“.

Гэта піша Паўль Шэффэр, які высланы з Саюзу, як вораг нашай краіны, як контр-рэволюцыянэр. Ён прызнае, што, калі на тры чвэрці ажыцьцёвіцца наш плян,—мы даб'ёмся перамогі соцыялізму. Мы дабіліся гэтага не толькі на тры чвэрці. Мы перавысілі першапачатковыя намёткі, мы ажыцьцяўляем пяцігодку ў чатыры гады. Аптыку Шэффэра мы цалкам пацьвярджаем.

Мы маем аграмадныя, небачаныя дасягненьні на ўсіх франтох нашага будаўніцтва, але наша ўпэўненасьць у сабе ні ў якай ступені не будзе зьнішчана, калі мы будзем поўным голасам гаварыць аб нашых недахопах. Мы абавязаны гэта рабіць. Мы павінны сказаць, што ў нас ёсьць пасобныя прарывы. Падагульненьні першага паўгодзьдзя 1929-30 г. паказваюць, што рост валавой продукцыі прамысловасьці даў 29,4 проц. у параўнаньні з мінулым годам, тады як намечан быў рост у 31,3 проц. Праўда, рост на 29,4 проц.—гэта значна больш таго, што зафіксавана ў пяцігодкі (21,5 проц), але ўсё-ж невыкананьне павінна ўсяляць у нас найвялікшую трывогу. Даныя выкананьня прамфінпляну за красавік гавораць аб тым, што гэты процант—29,4—зьнізіўся да 28,3. Невыкананьне ў першым паўгодзьдзі пасьпяшаюцца адзначыць і нашы ворагі. Асьлепленыя сваёй нянавісьцю да нас, яны знарок забываюць аб тым, што мы ідзем наперад семімільнымі крокамі, што мы маем за паўгода рост продукцыі амаль на адну трэціну. Дзе і калі яны бачылі падобны прыклад? Але яны шукаюць маленькіх радасьцей для сябе. Больш мы ім і гэтай радасьці не павінны даставіць.

Далей, таварышы! Слабым пунктам у нас застаецца зьніжэньне сабекошту. У першым годзе пяцігодкі мы зьнізілі сабекошт на 4,4 проц. замест 7. У першым паўгодзьдзі 1929-30 г. мы маем усяго толькі 6 проц. замест 11 проц. паводле пляну. У красавіку рух сабекошту застаўся ўсё яшчэ нездавальняючым, калі прыглядзецца бліжэй да работы нашай прамысловасьці, то мы ўбачым, што паменшаны прырост нас прамысловасьць, якая працуе на сельска-гаспадарчай сыравіне.

Асабліва трэба падкрэсьліць невыкананьне пляну ў абсягу каменнавугольнай прамысловасьці. Хоць яна ў красавіку і дала 101 проц. асноўнага пляну, але гэта ўсё-ж мала, бо для ліквідацыі прарыву за першае паўгоддзе кожны месяц другога паўгоддзя павінен даваць 105 проц. асноўнага пляну.

Яшчэ мы сустракаемся з праблемамі становішча ў чорнай металюргіі, дзе процант выкананьня за красавік у абсягу чыгуну і сталі зьнізіўся да 98 проц., у абсягу пракату да 89 проц.

Нарэшце якасныя паказчыкі нашай продукцыі значна адстаюць ад узроўню капіталістычнай продукцыі. Партыя павінна паставіць перад сабой задачу і наш зьезд павінен пацьвердзіць не для ўсёй беларускай прамысловасьці, каб гэтыя прарывы былі воляй нашай партыі, энтузіязмам рабочай клясы ў самы кароткі тэрмін ліквідаваны.

Адной з важнейшых задач, якая ставіцца ўсім ходам нашага будаўніцтва перад нашай партыяй і над якой працаваў наш Цэнтральны Камітэт, зьяўляецца задача стварэньня інжынэрна-тэхнічных кадраў для нашай прамысловасьці, а цяпер, у сувязі з нашай палітыкай колектывізацыі,—задачы стварэньня кадраў спэцыялістых для сельскай гаспадаркі. Не выпадкова пытаньне аб кадрах ставілася ў нас з часу XV партыйнага зьезду тройчы—і на пленумах нашага Цэнтральнага Камітэту і на парт. конфэрэнцыі. Нам трэба для нашай толькі прамысловасьці к канцу пяцігодкі 1.200.000 спэцыялістых. Цяпер мы маем усяго 300 з лішнім тысяч экономістых і інжынэраў. Дзе мы можам напоўніць гэты дэфіцыт? Мы павінны сець нашых навучальных устаноў умацаваць, пролетарызаваць склад нашых Вузаў і Втузаў. Мы шмат чаго ўжо дабіліся ў гэтым абсягу. Трэба прадоўжыць і павысіць нашы намаганьні, каб напоўніць гэты істотны прабел.

Мы павінны разам з тым папаўняць пакуль нястачу ў інжынэрна-тэхнічных сілах шляхам прыцягненьня чужаземнай помачы. У той-жа самы час мы павінны выкарыстаць таксама і старыя кадры спэцыялістых, асабліва тых з іх, якія сапраўды ўсьвядомілі ўсю веліч і грандыёзнасьць новай эпохі, якія здольны працаваць у новых умовах для новых задач. Падрыхтоўка кадраў, гэта—вялікая і сур'ёзная задача. Цяпер уся міжнародная буржуазія робіць стаўку на гэта вузкае месца нашага будаўніцтва. Яны разьлічваюць, што адсюль пачнецца зрыў нашага пляну. Мы павінны разьбіць і гэтыя надзеі нашых ворагаў, даказаўшы, што і з гэтай задачай мы справімся, як справіліся на шматлікіх франтох грамадзянскай вайны, як справіліся з усімі труднасьцямі, якія ня раз паўставалі на нашым шляху.

Працяг глядзі на 2-й стар.

*) Пачатак дакладу чытай ва ўчарашнім нумары газэты.

На XIII зьезьдзе КП(б)Б

Ад XV-да XVI зьезду УсеКП(б)

Даклад Д. З. Мануільскага на XIII зьезьдзе КП(б)Б

II. Унутранае становішча

(Працяг. Пачатак глядзі на 1-й старонцы)

Але галоўная задача, якая стаіць перад намі і якая пануе над усімі астатнімі, гэта задача ўстраненьня нашай асноўнай слабасьці—нашай залежнасьці ад міжнароднага рынку. Мы з посьпехам вырашаем эту задачу, разьвіваючы машынабудаўніцтва, вытвараючы сродкі вытворчасьці. Напружэньнем жалезных мускулаў партыі і рабочае клясы, максымальным напружэньнем усёй волі пераможнага пролетарыяту мы вырашым гэту задачу.

Не зусім добра, таварышы, у нас стаіць справа з рабочым забясьпечаньнем. Мы ўсе павінны ўясьніць сабе тое, што, ня гледзячы на нашы посьпехі, забясьпечаньне рабочых адстае ад тэмпаў індустрыялізацыі. Мы ведаем які гэроічны энтузіязм праяўляе рабочая кляса на франтох соцыялістычнага будаўніцтва, але гэта не павінна супакойваць нашу дбайнасьць, нашу энэргію ў вырашэньні гэтай важнейшай задачы.

Мы ўсталі цяпер на новыя шляхі колектывізацыі сельскай гаспадаркі. Цяпер кор таму што гаварылі правыя элемэнты, якія прапанавалі нам зрабіць стаўку на індывідуальны сэктар і чакаць хлеба ад кулакоў, мы цяпер з посьпехам вырашаем збожжавую проблему на шляхох колектывізацыі. Тав. Якаўлева ставіць на бліжэйшыя гады перад намі задачу вырашэньня на гэтых-жа шляхох проблемы жывёлагадоўлі, ад чаго ў аграмаднай ступені залежыць і пасьпяховае вырашэньне задач палепшаньня справы забясьпечаньня рабочых.

Такавы тыя асноўныя рысы, як я характарызуюць наша будаўніцтва, яго посьпехі і недахопы ў мінулым з часу XV зьезду гады.

2. КОЛЕКТЫВІЗАЦЫЯ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ

Ва ўсёй шырыні ўстала перад намі ў апошні год пытаньне аб колектывізацыі нашай сельскай гаспадаркі. Што забясьпечыла перамогу нашай партыі і нашай савецкай дзяржавы ў колектывізацыі сельскай гаспадаркі? Вы памятаеце, што ў свой час ідэю фарсаванага будаўніцтва колгасаў высоўвала троцкісцкая опозыцыя. Але опозыцыя выходзіла пры гэтым не з кооперацыйнага пляну Леніна, які яна адкідала. Яна не разумела таго, што толькі забясьпечыўшы сабе моцную машынную індустрыяльную базу мы можам стаць на гэты шлях, інакш гэты шлях быў-бы авантурыстычным плянам. Аграмадныя посьпехі нашай прамысловасьці, дасягнутыя ў апошнія гады, зрабілі магчымым пераход да рэконструкцыі сельскай гаспадаркі. Такава была адна з важнейшых прадпасылак пасьпяховага ажыцьцяўленьня колектывізацыі вёскі.

Па другое, мы павінны канстатаваць, што наша работа ў абсягу колектывізацыі не ўпала на пустое месца. Гадамі ўпартай папярэдняй работы ў справе разьвіцьця прасьцейшых форм коопэраваньня дробнай сялянскай гаспадаркі мы падрыхтавалі глебу для колектывізацыі сельскай гаспадаркі. Якую аграмадную ролю ў справе рэконструкцыі сельскай гаспадаркі адыграла, напрыклад, кантрактацыя, якую нам прыдзецца ў бліжэйшы час энэргічна разгортваць, асабліва сярод палеасобных гаспадароў.

Нарэшце, не трэба забываць таго, што посьпех нашай колектывізацыі залежаў таксама ад таго, што мы нашай політыкай абмежаваньня эксплёататарскіх імкненьняў кулацтва, якую мы асабліва ўзмоцнілі пасьля XV парт. зьезду падрыхтавалі магчымасьць пераходу да політыкі ліквідацыі кулацтва, як клясы.

Нарэшце, чацьвёртым момантам, які забясьпечыў посьпех колектывізацыі, зьявілася пераможнае змаганьне партыі на два фронты—супроць троцкізму і супроць асноўнай небясьпекі ў цяперашні пэрыод—правай. Калі мы змагаліся супроць троцкізму, мы захоўвалі нашу мільённую партыю на неабходнасьці захоўваць, як зрэнку вока і ўзмацняць усямерна наш саюз з сярэднім сялянствам; калі мы змагаліся супроць правага ўхілу, мы выхоўвалі нашу партыю на неабходнасьці ўзмацняць саюз з сялянствам на аснове вядучай ролі пролетарыяту, на аснове вядучай ролі соцыялістычнай прамысловасьці.

Гэтыя чатыры ўмовы падрыхтавалі той найвялікшы зрух, які мы маем цяпер у вёсцы, падрыхтавалі магчымасьць ажыцьцяўленьня політыкі ліквідацыі кулацтва, як клясы.

Цяпер нярэдка, у сувязі з тым адлівам з калгасаў, які мы маем у апошнія месяцы, выказваецца думка, што быццам-бы колектывізацыя сарвана. Ці верна гэта, таварышы? Ці можна сьцьвярджаць, што колектывізацыя сарвана? Лепшай праверкай посьпеху колектывізацыі зьяўляецца пасуненьне той процант колектывізаваных гаспадарак, які мы маем цяпер у збожжавых раёнах. У радзе раёнаў гэта цыфра перавалела за 50 проц. Процант колектывізаваных гаспадарак, які мы маем цяпер, вышэй за той, які быў прадугледжан пяцігодкай толькі для 1932 году. Ці можна пасьля гэтага гаварыць аб зрыве пляну колектывізацыі? Як можна заплюшчваць вочы на гэты важнейшы факт?

Другой праверкай усьпешнасьці колектывізацыі, што праводзіцца намі, зьяўляюцца вынікі нашай вясновай пасеўнай кампаніі. Што паказала наша пасеўная кампанія? Яна паказала, па-першае, што той недасеў, які мы маем у цэлым радзе раёнаў з боку кулацкіх гаспадарак, папоўнен павышэньнем сяўбы аграмаджанага сэктару гаспадаркі. Вось, напрыклад, сводка аб ходзе пасеўнай кампаніі на 20 мая. Аб чым яна гаворыць? Украіна засеяла яравой пшаніцы на 11 пр. больш чым у мінулым годзе. Ніжня-Волскі край на 20 проц. больш чым у мінулым годзе, Сярэдня-Волскі край—на 14 проц. больш, Паўночны Каўказ — на 12 проц. больш. На Украіне пасеўная плошча гэтага году разам з азімінай — на 3 з паловай мільёны га перавышае плошчу 1913 г.

У тэлеграме з Ташкенту ад 26 мая тав. Зяленскі паведамляе, што пасеўны плян у абсягу бавоўны ў Сярэдняй Азіі ўжо выканан: засеяна 1075 тыс. га, г. ё. на 300 тысяч больш чым у мінулым годзе. Сяўба ідзе далей,—паведамляе ён,—мяркуецца павысіць ураджайнасьць на 15 пр.

Гэтыя цыфры пераканальней за ўсё абвяргаюць усякія пэсымістычныя заявы адносна зрыву колектывізацыі.

Якое значэньне для нас мае цяпер колектывізацыя сельскай гаспадаркі, якая ажыцьцяўляецца намі? Калі да гэтага часу праз утварэньні камітэтаў беднаты, праз організацыю беднаты (а на Украіне, як вы ведаеце, комнезамы існавалі ўвесь час), мы стварылі сабе моцную апору для правядзеньня політыкі пролетарскай дыктатуры ў вёсцы, для правядзеньня клясавай політыкі пролетарыяту ў вёсцы, то цяпер мы ў асобе нашых колгасаў маем не толькі органы правядзеньня гэтай клясавай політыкі, але і органы соцыялістычнага будаўніцтва з вытворчымі задачамі,—мы цяпер будуем соцыялізм у вёсцы. Калі да гэтага часу мы апіраліся толькі на нашу прамысловасьць, і яна зьяўлялася асноўнай базай нашага ўзьдзеяньня на сялянскую гаспадарку, то цяпер перад намі адкрываецца новая паласа, якая заключаецца ў тым, што мы ствараем гэтую базу ўжо ў самай вёсцы. Гэта ёсьць найвялікшае дасягненьне нашага Цэнтральнага Камітэту, здабытае намаганьнямі нашай партыі пры падтрыманьні вясковай беднаты і ў саюзе з серадняком.

Мы будуем соцыялізм у вёсцы на аснове машыннай індустрыі. Мне ўспомніліся, таварышы, словы вядомага профэсара Зомбарта. Каля двох гадоў таму назад на адным з пасяджэньняў саюзу соцыяльнай політыкі ў Цюрыху, гаворачы аб машынізацыі сельскай гаспадаркі, ён прывёў такі выпадак: калі ён езьдзіў па Усходняй Прусіі, ён бачыў мноства трактароў, якія стаялі без дзейства ў буйных гаспадарках і не абслугоўвалі зусім больш дробных гаспадарак. Вось, таварышы, адзін з слабых пунктаў капіталістычнай гаспадаркі; трактар і машынізацыя могуць быць уведзены толькі ў буйных гаспадарках і не могуць абслугоўваць дробных гаспадарак. Гэта становішча ў нас ліквідуецца, дзякуючы колектывізацыі сельскай гаспадаркі. Іменна гэта становіць нашу сілу ў справе будаўніцтва соцыялізму ў вёсцы.

Нарэшце, таварышы, у сэнсе клясавых адносін колектывізацыя сельскай гаспадаркі азначае, што асноўная маса серадняцкага сялянства, не гледзячы на ваганьні серадняка, несумненна павярнула ў бок соцыялізму. Гэта ёсьць асноўны гістарычны факт, які апраўдвае політыку нашага Цэнтральнага Комітэту. Але, таварышы, гэтыя заваяваньні ў абсягу колектывізацыі і ў правядзеньні політыкі ліквідацыі кулацтва, як клясы, не маглі быць дасягнуты зусім гладка, без усякіх перашкод. Вы ведаеце, што цяпер па ўсім фронце ў нашым краі разьвіваецца клясавае змаганьне. Яно разьвівалася ў нас, у нашай Беларусі на ідэолёгічным фронце, калі мы выступалі супроць Жылуновічаў, якія прабавалі ўзяць беларускае нацыянальнае пытаньне ў сваё непадзельнае карыстаньне і абвясьціць яго монополіяй групы інтэлігентаў; яно разьвівалася ў нас і на ідэолёгічным фронце і тады, калі вы выпраўлялі політыку вашага Наркамасьветы; яно разьвівалася ў вас тады, калі вам прыходзілася выпраўляць лінію Прышчэпава ў зямельным пытаньні; яно разьвіваецца ў тым многа-нацыянальным перапляценьні, якое існуе ў Беларусі, у змаганьні супроць антысэмітызму, які пранікае часта ў рады асьлепленай масы, як уплыў чужых клясавых элемэнтаў; яно выражаецца ў змаганьні супроць вялікарасейскага шовінізму, які несе ў складках сваёй адзежы і зьвілінах сваіх мазгоў расійскія царскія чыноўнікі, якія прабуюць цяпер прыстасавацца да новага часу, і якія не прызнаюць беларускай нацыянальнасьці. Гэта клясавае змаганьне цяпер ідзе ў нашым краі па дзьвёх асноўных лініях: з аднаго боку—і супроць кулака, з другога боку—супроць капіталістычных элемэнтаў гораду, супроць шкодніцтва. Вы памятаеце якую ролю ў свой час адыграла шахцінская справа, у значнай ступені сыгналізаваўшая нам абвастрэньне клясавага змаганьня ў краі, якое асабліва шырока разгарнулася цяпер усюды. І калі ў апошні час, пад уплывам посьпехаў колектывізацыі, пад уплывам пераходу ад політыкі абмежаваньня кулацтва да політыкі ліквідацыі яго, як клясы, дзе-ні-дзе ў нашым друку пачалі гучэць галасы, што зьняты лёзунг—хто каго, што пэрыод клясавага змаганьня ў поўным сэнсе ўжо адносіцца да мінулага, мы такога гатунку сьцьверджаньні ня можам інакш расцаньваць як опортуністычную памылку. Як можна гаварыць, што лёзунг—хто каго,—зьняты, калі нам прыходзіцца праводзіць наш плян колектывізацыі, нашу політыку ліквідацыі кулацтва, як клясы ў абстаноўцы капіталістычнага акружэньня. Бо трэба-ж разумець, што таксама як мы, змагаючыся супроць сусьветнага капіталу, маем на тым баку граніцы свае шчупальцы, свае фарпосты ў асобе сусьветнай рабочай клясы, у асобе нашых комуністычных партый, сусьветны капітал мае свае фарпосты тут у нашым краі ў асобе кулацтва, у асобе капіталістычных элемэнтаў гораду. Але розьніца заключаецца ў тым, што мы можам радам экономічных мерапрыемстваў ліквідаваць у сябе кулацтва, як клясу і ў той-жа час захаваць сваю вытворчую базу на прынцыпах колектывізацыі,—а няхай паспрабуе капіталістычны сьвет ліквідаваць рабочую клясу (сьмех, аплядысмэнты). У гэтым заключаецца гарантыя нашай гістарычнай перамогі.

Дык вось, таварышы, як-жа можна ў гэтых умовах адрываць ад усёй міжнароднай абстаноўкі пытаньне аб тым, „хто каго". Рабіць гэта—значыць у істоце недаацэньваць моманту інтэрвэнцыі ў нашым краі, значыць у істоце стаць на шлях пацыфізму, значыць прапаведаваць тэорыю мірнага суіснаваньня двух паралельных, супроцьлеглых клясавых рэжымаў. Нарэшце, таварышы, гэта ёсьць ні што іншае як адмова ад клясавага змаганьня, гэта ёсьць зварот да правых позыцый. А пагледзеце, да якіх вывадаў сям-там прывяла гэта пастаноўка пытаньня. Яна, напрыклад, прывяла да таго, што ў цэлым радзе раёнаў у нас ужо ставілі пытаньне аб тым, ці мае далейшы сэнс існаваньне саветаў, г. ё. органаў правядзеньня пролетарскай дыктатуры, раз ёсьць колгасы. У Армавіры дадумаліся да таго, што напісалі перадавіцу, якая мела загаловак: „Ліквідацыя савецкай улады". Ліквідацыя савецкай улады!—добранькая справа... (сьмех).

Вядома, наша політыка ліквідацыі кулацтва, як клясы, наша політыка колектывізацыі—гэта падзея сусьветнага гістарычнага значэньня, якая мяняе суадносіны клясавых сіл не толькі ў нашым краі, але і ў міжнародным маштабе. Яна паставіць перад намі ў бліжэйшы час і проблему рынку, і проблему клясавых адносін зусім па новаму. Але, таварышы, абсолютна нельга згадзіцца з той абстрактнай пастаноўкай пытаньня аб НЭП'е, якая так далёка ад нашых практычных проблем і якую нярэдка даюць нашы маладыя тэорэтыкі на старонках нашага друку. Я маю на ўвазе тут у прыватнасьці, тую палеміку, якая разгарнулася ў парадку дыскусіі на старонках журналу „Большэвік" паміж маладымі тэорэтыкамі Розэнталем і Багушэўскім; яны сапраўды з пятушыным запалам толькі заблыталі пытаньне. Я думаю, што нам трэба больш сур'ёзна, больш конкрэтна, з большым веданьнем і разуменьнем нашай рэчаіснасьці паставіць пытаньне аб цяперашнім пэрыодзе ў сувязі з тымі зьменамі, якія ўносіць у наша жыцьцё новая фаза наша новая політыка ліквідацыі кулацтва, як клясы.

Таварышы, клясавае змаганьне, што разгарэлася цяпер, не зьяўляецца нечым новым, нечаканым для нас. Наша стаўкненьне з кулацтвам раздзілася не ўчора. Вы памятаеце, што мы перажылі ўжо адно вострае стаўкненьне ў сьнежні 1927-28 г., калі кулак прабаваў устроіць хлебную забастоўку, сарваць наш хлебны экспортна-імпортны плян так, як цяпер яго зрывае сусьветны капіталізм; прабаваў сям-там супраціўляцца нашай політыцы хлебазагатовак, мясцамі паліў нават склады. Як адказала наша партыя? Яна адказала надзвычайнымі мерамі. І тады сёй-той у нашай партыі пахіснуўся, адлюстраваўшы ўплыў гэтай кулацкай стыхіі. А станові было надзвычайна цяжкое, склад Наш мізэрны актыў у вёсцы дзе-не сам зросься з кулацтвам. Трэба павярнуць партыю адразу на зм не з кулацтвам, і, таварышы, мы ужыўшы надзвычайныя меры ліся ў гэтым стаўкненьні стано вынікаў. Можна сказаць, што над чайныя меры не толькі апраўдалі бе але яны падрыхтавалі політык квідацыі кулацтва, як клясы. Мы звычайнымі мерамі дабіліся таго, ў наступным 1929-30 г. мы не правялі без болю плян хлебазаг але мы таксама стварылі разе хлебны фонд, які памагае нам раваць. Па-другое, мы дабіліся што мы зламалі супраціўленьне ка, што мы наставілі яго на Гэтым мы падрыхтавалі політыку дацыі кулацтва як клясы. І, па-т мы мабілізавалі нашу беднату для сеўнай кампаніі, падвялі актыў гэтай беднаты, і нарэшце, па-ча тае,—мы выхавалі, падрыхтавалі партыю для цяперашняга наступ ня на кулака.

Цяпер настаў другі момант, мы робім яшчэ больш круты Той, хто думае, што можна аграмадную задачу, як перабу сельскай гаспадаркі зрабіць без ганьня, без клясавага супраціўле той памыляецца. Увесь капітал ны сьвет дрыжыць цяпер пад уд нашай колектывізацыі, разуме што гэта ёсьць удар па ўсяму талізму, паколькі колектывізацы рывае соцыяльную базу капіталіс ных элемэнтаў у нас, і паколькі жуазія дасканала разумее, што страціць апошні аргумэнт у змага супроць соцыялізму.

Таварышы, я хачу тут крыху вінцы на пытаньні аб ваганьні радняка. Ці ёсьць з боку серадн сялянства пералом у бок колекты цыі? У нас на адной з раённых фэрэнцый у Маскве выступаў с з вельмі адказных таварышоў і рыў аб тым, што ў памылках шчаных пры правядзеньні колект зацыі, вінаваты не толькі пасоб таварышы, але ў значнай ступе нават ўся партыя. Мы, бачыце апыталі сялянства. Уладзімір моў, рабіў інакш, ён раіўся з вымі сялянамі, пытаўся іх думкі. таварышы, цяпер так разважаць, чыць ставіць пытаньне зусім бальшавіцку. Хіба-ж з посьпехах ведзеных намі зімой, шляхам із кулака, хлебазагатоўкі не зьяўл лепшым апытаньнем сялянства? факт, што ў нас цяпер у збожж раёнах 40—50 проц. сялянскіх дарак колектывізавана, хіба-ж характарызуе адносін сялянства колектывізацыі? А той факт, што маем зноў у апошні час у пал дзе раёнаў прыліў у колгасы пасобнікаў хіба гэта не зьяўл падьвярджэньнем правільнасьці нашай партыі, хіба гэта не ёсьць шае галасаваньне сярэдняга сял за колектывізацыю? Як-жа прыйсьці, і з такімі аргумэнтамі напачваюць партыю?

Працяг дакладу т. Мануільск —у наступным нумары

Рабочыя гомельскага заводу імя Ланцуцкага выпусьцілі ў тэрміновым парадку звыш нормы адзін паравоз і 4 чэрвеня 1930 году гэты цягнік з вагонам прышоў у Менск, як падарунак XIII-му зьезду КП(б)Б.

На здымку: адрамантаваны паравоз, зьлева стаіць дырэктар заводу імя Ланцуцкага тав. Хімкоў і справа галоўны майстар зборачнага цэху.

Дзёньнік XIII зьезду КП(б)Б

На ранішнім пасяджэньні ад 5 чэрвеня працягваліся спрэчкі па справаздачы ЦБ КП(б)Б. Выказаліся 19 чал.

У канцы ранішняга пасяджэньня зьезд віталі дэлегацыі ад N-скай авіяцыйнай брыгады імя Саўнаркому Беларусі і ад складу лётнікаў гэтай-жа брыгады.

Тав. **Аляксееў**, які выступіў ад імя лётнікаў, сказаў:

— Наш атрад вышаў у канцы мінулай зімы з добрымі якаснымі паказальнікамі па баявой падрыхтоўцы. Політыка маральны стан каманды атраду—здаровы. Атрад з лютага 1930 г.—ударны. Па першым закліку Камуністычнай партыі і рабочае клясы мы гатовы стаць на абарону межаў СССР.

Ад лётнага складу N-скай авіябрыгады з прывітаньнем выступіў тав. Малышаў.

— Наш атрад пільна сочыць за аховай межаў Савецкага Саю нападу імпэрыялістых. Наш ат да XVI партзьезду будзе склад выключна з ударнікаў. Атрад зімовую вучобу праменяваны ваньнем Беларускай акругі.

Палітыка-маральны стан атраду — здаровы. Кожны цьвёрда трымае ў сваіх руках жа і пільна сочыць за міжнар най абстаноўкай. Атрад гатоў першым заклiку Камуністычнай партыі і Савецкай улады выступ на абарону Кастрычніцкай р люцыі ад нападу імпэрыялістых.

З адказам на прывітаньні ад зьезду выступіў т. Кавальчук.

* * *

На вячэрнім пасяджэньні пр цягваюцца спрэчкі па справаздачы ЦК КП(б)Б. У спрэчках выст. 10

Зьезд віталі ад імя рабочых мелы, Нова-Беліцы і Добрушы.

ДАЦЬ ВАРШТАТУ ПРАМФІНПЛЯН

Давядзеньне прамфінпляну да паасобнага варштату—неабходная ўмова для пасьпяховага яго выкананьня.
На цэлым шэрагу прадпрыемстваў Гомелю і Менску прамфінплян да варштату не даведзен
Выяўленыя налётам „Лёгкай Кавалерыі“ хібы на прадпрыемствах павінны быць выпраўлены

Буйнейшыя прадпрыемствы Гомелю не давялі прамфінпляну да цэху і варштату

Праверка выкананьня дырэктывы аб давядзеньні прамфінпляну да цэху, варштату і кожнага рабочага паказала, што шэраг гомельскіх прадпрыемстваў яшчэ не пачыналі працы па выкананьню гэтага важнейшага палітычнага мерапрыемства.

Паказальным у гэтых адносінах зьяўляецца „Сель-машбуд“. Як вядома, гэты завод мае ўсесаюзнае значэньне, бо ў ім сконцэнтравана вытворчасьць стандартных сілосарэзак для ўсяго Саюзу. Гэта выключнае становішча заводу накладае на яго безумоўна адказны абавязак цьвёрдага і плянавага выкананьня вытворчых заданьняў. Але горкая рэчаіснасьць кажа зусім аб іншым.

„Калі пляну няма“...

Інжынэр заводу **Скабалаў** на пытаньне аб перспэктывах разьвіцьця вытворчасьці сілосарэзак на Сельмашбудзе адказаў:—**„Раз пляну няма значыць няма чаго нам клапаціцца аб павялічэньні продукцыйнасьці“.**

Вядома, што гэтыя кайёныя, бюрократычныя адказ чыноўніка павінен быць асуджан, але нас хвалюе пытаньне чаму завод у сапраўднасьці не мае поўных плянаў вытворчасьці. Чаму не толькі рабочыя, але нават і сама адміністрацыя не ведае вытворчых плянаў заводу.

Налёт „Лёгкай Кавалерыі“ на Сельмашбуд выявіў шэраг абурэючых фактаў: вялікі недахоп інструмэнтаў, які ўносіць перабоі ў працу. Ударныя брыгады не аформлены і не атрымоўваюць конкрэтных заданьняў.

Заводзкія організацыі і асабліва комсамол не сыгналізуюць небясьпекі ў зрыве вытворчасьці сілосарэзак і не мобілізуюць сьвядомасьць і актыўнасьць рабочай масы на выпраўленьне маючыхся недахопаў.

Нельга пахваліцца і прадпрыемствам Нова-Беліцкага раёну. На запалкавай фабрыцы „Везувій“ рабочыя ў большасьці наогул зусім не ведаюць, што гэта за прамфінплян, прычым, пры праведзеньні налёту на фабрыку, сакратар колектыву ЛКСМБ адмовіўся кіраваць праверкай дырэктыў па прамфінпляну, бо быў заняты... падрыхтоўкай да ваніт-бою.

Галавацяпы ў... „строга сакрэтным“ парадку

Нельга абыйсьці маўчаньнем факты самой падрыхтоўкі і мэтадаў правядзеньня праверкі на Нова-Беліцы.

Сакратар ячэйкі ЛКСМБ заводу „Чырвоны Хэмік“ прапанаваў „Лёгкай Кавалерыі“ правесьці налёт так, «каб аб гэтым ніхто на заводзе не ведаў»(?!) І калі „Лёгкая Кавалерыя“ з гэтым не згадзілася дык сакратар аўторытэтна падкацаваў, што такую дырэктыву ён атрымаў з райкому(?).

Наогул трэба констатаваць, што ўся праца па праводзеньню праверкі на прадпрыемствах Нова-Беліцкага раёну на 90 проц. сарвана. Значную долю віны за гэта павінны ўзяць на сябе РК ЛКСМБ, а начальніка раённага штабу „Лёгкай Кавалерыі“—Клябанава, які „кіраваў“ праведзеньнем налёту, трэба прыцягнуць да сур'ёзнай комсамольскай адказнасьці.

Фабзаўмясцкомы бязьдзейнічалі

Па Залінейным раёне пытаньнем праверкі заняліся толькі з 22 мая. Вучпрофсож да апошняга часу не ведаў аб праверцы, у выніку чаго не прыняў ніякага ўдзелу ў правядзеньні налёце.

Былі выпадкі, калі фабзаўкомы сьвядома заставаліся ў баку ад праверкі, разважаючы прыкладна такім чынам:—„Паколькі справа давядзеньня прамфінпляну да цэху і рабочага праводзіцца профсаюзамі, значыць «Лёгкая Кавалерыя» праверае „нас“ і таму „мы“ (фабзаўкомы) не павінны дапамагаць «ёй» у гэтай справе“.

Насур'ёзныя, павярхоўныя адносіны да налёту „Лёгкай Кавалерыі“ праяўляліся і з боку адміністрацыі («Труд») і нават з боку партячэек („Чырвоны Хэмік“).

Налёт поўнасьцю апраўдаў сябе

Калі адкінуць паасобныя выкрыўленьні і недахопы, трэба падкрэсьліць, што агульны баланс праведзенай праверкі безумоўна станоўчы.

Шэраг прадпрыемстваў, як «Пролетарый», „Рухавік Рэволюцыі“, Швейная фабрыка, Добруш, — паказалі прыклады поўнага выкананьня дырэктывы аб давядзеньні прамфінпляну да кожнага цэху і паасобнага рабочага.

Праверка ўзварушыла ініцыятыву і актыўнасьць рабочай масы.

Галоўнымі недахопамі пры праводзеньні налёту трэба лічыць, па-першае, тое, што не было ўтворана масавага руху навакол організуемай праверкі і слабы ўдзел у гэтай працы прынялі профсаюзы. Па-другое,—зусім слаба была мобілізавана ўвага інжынэрна-тэхнічнага пэрсоналу, і таму не быў забясьпечаны іх удзел у праводзімай праверцы.

Н. Мінін.

„Прамфінплян да варштату давесьці нельга“

Вынікі налёту „Лёгкай кавалерыі“ на цэхі заводу імя Ланцуцкага па пытаньню давядзеньня прамфінпляну да цэху, брыгады і рабочага паказалі, што прамфінпляну па цэхах няма. Брыгады не ведаюць як планава праводзіць работу, і якая работа ім будзе дадзена. За паказу, па думцы многіх рабочых і адміністрацыі, пры сучасных умовах работы заводу, нельга давесьці прамфінплян да цэху і асобнай брыгады (няма стандартнай работы, несвоечасова падаецца работа).

Заходняя чыгунка цалкам не падае з рамонту прадугледжаных вагонаў вагонаў і цягнікоў, а прысыланыя прыходзяць з вялікім спазьненьнем:

1. Вагонны цэх павінен у маі месяцы адрамантаваць 24 вагоны а на 13 мая прыступілі ўсяго ... рамонту 14 вагонаў. Таксама назіраецца вялікі недахоп у неабходных матар'ялах.

2. Не даецца своечасова дакуманты якія характарызуюць працэс і аб'ём рамонту асобных адзінак рамонту вагонаў і цягнікоў, у выніку чаго назіраюцца прастоі цягнікоў, дзякуючы недахопу гатовых частак.

3. Вытворчых паказчыкаў па цэхах амаль што няма, за выключэньнем зборачнага і вагоннага цэху (там хоць і ёсьць дошкі з графікамі, ды і тыя няпоўныя. Дырэктар заводу ў гутарцы заявіў: „Зараз мы прамфінплян да кожнага рабочага, брыгады і цэху даводзіць не будзем, бо з кастрычніка месяца, з пераходам заводу поўнасьцю ў веданьне ВСНГ, будзем вырабляць іншыя работы“.

Рабочыя і нават нішмат цэхадміністрацыя ў складаньні прамфінпляну не ўдзельнічалі.

Адміністрацыя цэхаў і дырэктар заводу не ведаюць колькі будзе падана з рамонту вагонаў у наступным месяцы і характарыстыку рамонту (паступаюць цягнікі толькі з нумарам серыі, але без указаньняў патрэбнага рамонту).

Дзякуючы ўсяму гэтаму, ёсьць вялікая небясьпека ў справе выкананьня прамфінпляну і ў арыгінальнасьці на вагонным цэху.

Вышэйшым органам неабходна на гэта ў тэрміновым парадку зьвярнуць увагу і каго трэба прыцягнуць да адказнасьці!

„Лёгкая Кавалерыя“ заводу імя Ланцуцкага.

Прамфінплян на „Бальшавіку“ да варштату не даведзен

Прамфінплян да кожнага рабочага на скурзаводзе „Бальшавік“ (Менск) не даведзен. Па цэхах прамфінплян вывешваецца кожныя дзесяць дзён, але ў гэтых сводках прыведзены толькі колькасныя паказчыкі, але якасных паказчыкаў, зьніжэньня сабекошту, падняцьця вытворчасьці працы ў гэтых сводках не паказана.

Для вучоту ходу працы на заводзе ўведзены карткі, у якіх кожны брыгадзір робіць адзнакі выкананьня працы, прагулаў і інш., але гэтыя карты недакладна запаўняюцца і дасканальнага асьвятленьня становішча вытворчасьці ў іх няма.

Налёт выявіў яшчэ цэлы шэраг недахопаў і намеціў конкрэтныя мерапрыемствы па выпраўленьню іх.

З. Мінкін.

Ліквідуем прарыў

Чорная пляма лягла на комсамольскі колектыў ф-кі „Чырвоны Тэкстыльшчык“. За першае паўгодзьдзе прамфінплян выканан толькі на 73 проц. Гэта прымусіла комсамольскі колектыў рашучым чынам павярнуцца тварам да вытворчасьці, зьвярнуць галоўную ўвагу на пытаньне продукцыйнасьці працы, працадысцыпліны і якасьць продукцыі.

Прамфінплян даведзен да кожнага варштата, што падцьвердзілася апошнім налётам „Лёгкай Кавалерыі“. Комсамольцы бракаўшчыкі выклікаліся на бюро, пасьля чаго яны палепшалі працу.

На сходзе ячэйкі быў пастаўлен даклад старшага майстра фабрыкі аб становішчы выкананьня прамфінпляну і ўдзеле моладзі ў гэтай працы.

На фабрыцы організаваны дзьве камуны і ёсць вытворчыя камуны. На іх прыкладу організавана яшчэ пяць камун беспартыйных рабочых, якія ахапілі 35 чалавек.

Амаль што ўвесь матальны цэх складаецца з камун—брыгад. Зараз ідзе падрыхтоўка да організацыі вытворча бытавых камун.

На сёньняшні дзень мы маем значнае палепшаньне выкананьня прамфінпляну. Не гледзячы на паніжкасьці і дрэнную якасьць сыравіны, прамфінплян выканан на 86 проц. супроць 74 проц. за мінулы месяц. За май месяц прагулы значна паменшыліся. Аднак неабходна адзначыць, што ў сэнсе падрыхтоўкі выхаваўчай працы колектывам комсамолу была праведзена зусім нязначная праца.

Масавай працы наогул, а ў асаблівасьці прысьвечанай выкананьню прамфінпляну, не вядзецца.

Насьценгазета не зьяўляецца актыўным барацьбітом за выкананьне прамфінпляну, яна не прыцягвае ўвагі рабочых да ўдзелу ў жыцьці вытворчасьці.

Гэтыя прабелы комсамольскі колектыў павінен хутка выправіць, яшчэ лепш і больш рашуча змагацца за выкананьне прамфінпляну.

КІН.

„Можа Амэрыку задумаў перагнаць?“

Галавацяпы тыпу Карначэйка душаць ініцыятыву маладых энтузіястых, рацыяналізатараў-вынаходцаў. Гіронію, насьмешку, бяздушна-чыноўніцкія адносіны сустракаюць некаторыя маладыя вынаходцы з боку інжынэрна-тэхнічнага пэрсаналу, адміністрацыі і некаторых грамадзкіх організацый

Разгортваньне рацыяналізатарскага руху—баявая задача дню

Там, дзе душаць ініцыятыву

Малады ўдарнік комсамолец заводу „Адраджэнец“ тав. Лібін зьявіўся першым ініцыятарам разгортваньня соцспаборніцтва. Па яго ініцыятыве была організавана першая ўдарная брыгада ў Магілеўскай акрузе, продукцыя якой была накіравана на Усесаюзную выстаўку. Тав. Лібін не застанавіўся на посьпехах організацыі першай ударнай брыгады, а працягваў далей. Ён сваю энэргію накіраваў на рацыяналізацыю вытворчасьці. Першая прапанова была ўнесена тав. Лібіным аб перакопструкцыі падшыпніка сілосарэзкі, якая дала адпаведную эканомію і аблягчыла процэс змазкі. Гэта прапанова была своечасова рэалізавана і тав. Лібін атрымаў дзесяцірублёвую прэмію (?) Аб гэтай прэміі тав. **Вайнман** (Старшыня АПБ) на гор. партконфэрэнцыі сказаў, што гэта не прэмія, а падарунак на цукеркі. У той-жа час была ўнесена і другая прапанова, якая таксама рэалізавана, але ўжо прайшло 6 месяцаў, як сама тав. Лібіна качуе па камісіях заводу. І да гэтага часу яшчэ не вырашана—преміяваць тав. Лібіна ці не.

Не гледзячы на груба-бюрократычныя адносіны з боку тэх-пэрсоналу, тав. Лібін уразумеўшы апошнюю пастанову ўлады аб выпуску сілосарэзак, з большай упартасьцю пачаў працаваць над пераконструкцыяй сілосарэзкі ў напрамку палепшаньня не якасьці і зьніжэньня сабекошту. Апошні час тав. Лібін унёс дзьве прапановы, якія сустрэлі контр-атаку тэх. пэрсаналу. Пры разглядзе прапаноў на пасяджэньні вытворчай нарады, заг. сталом заказаў—тав. Краўклес—гіронічна прапагнуў: „што ты, моў, задумаў Амэрыку перагнаць?“ Гэтая цынічная траўля тав. Лібіна не спыняецца ў напружаных умовах. Калі прыслалі заводу месца на курсы майстроў, то самай лепшай была кандыдатура тав. Лібіна. Але галоўны майстар заводу тав. Карначык, каб застрахаваць сябе ад маладога энтузіяста—рацыяналізатара выступае і дае наступны адвод: „Яму трэба паступіць лепш на ВТУЗ“, а цынічнай ухмылкай дадае: „з яго будзе добры інжынэр з бліскучымі посьпехамі“. Гэта замаскаванае цкаваньне тав. Лібіна пачалося з таго часу, як толькі была ўведзена на заводзе сілосарэзка. Тав. Карначык, каб скомпрометаваць прапанову, якая была ўведзена ў практыку работы без пастаноўкі гэтага пытаньня на тэх. нарадзе, зьмяніў некаторыя часткі прапановы тав. Лібіна. Не гледзячы на такую доўгую цяганіну, партыйная і комсамольская ячэйка заводу «Адраджэнец» не зьвярнулі ўвагі на правааппортуністычную практыку тав. Карначыка, які не толькі плявецца ў хвасьце беспартыйных майстроў, а ўзглаўляе зацікаўленасьць вынаходніцтва, баючыся за свой чыноўніцкі гонар.

Савецкая грамадзкасьць, асабліва комсамолія, павінна патрабаваць ад органаў КК РСІ хутчэйшага расьсьледаваньня гэтае справы і прыцягненьня да адказнасьці гора-майстроў, якія не гледзячы на заключаную з комсамолам умову аб дапамозе і кіраўніцтве рацыяналізатарскім рухам—прыдушваюць яго.

27-га мая 1930 г. гэта справа разглядалася на пасяджэньні Бюро Гаркамолу, якое констатавала наяўнасьць момантаў цкаваньня і недапушчальныя адносіны партыйнай і комсамольскай ячэек да гэтага зьявішча, перадаўшы ўсю гэту справу аб цкаваньні ў КК—РСІ.

Я. Г.

Магілеў.

— Ці не можаце, тав. вынаходца, вынайсьці апарат для зьнішчэньня гэтага апарату?!

Заціскаюць ініцыятыву рабочых

Рацыяналізатарскі рух у Барысаве разгорнут слаба.

Надаўна адзін рабочы барысаўскай друкарні даў рацыяналізатарскую прапанову, якая можа зьменшыць выдаткі на 400 рублёў. і паменшыць брак, але яго прапанова не была прынята. Не гледзячы на гэта, рабочы ўпарта ўзяўся за гэтую справу і дабіўся на практыцы мэтазгоднасьць сваёй прапановы.

Заўважаюцца выпадкі, калі ўнесеныя рабочымі прапановы не прымаюцца адміністрацыяй і тэхпэрсоналам, не гледзячы на іх каштоўнасьць і мэтазгоднасьць.

Усе гэтыя факты сьведчаць аб дрэнных адносінах да рацыяналізатарскіх прапаноў рабочых. Вінаватыя ў заціску і неразглядзе на гэтыя каштоўныя прапановы павінны быць прыцягнуты да адказнасьці.

БАРАВЫ.

Да справаздачна-перавыбарчай кампаніі фабзаўмясцкомаў

Працу профсаюзаў—на суд мас

Пачалася справаздачна-перавыбарчая кампанія профсаюзаў

Комсамол павінен быць баявым атрадам у працы па перавыбарах фабзаўмясцкомаў,—аб гэтым гаворыць друкуемая сёньня пастанова бюро ЦК ЛКСМБ

Забясьпечыць сапраўдны паварот комсамолу да пытаньняў удзелу ў профсаюзнай рабоце

Пачынаецца справаздачна-перавыбарчая кампанія фабзаўмясцкомаў. На ўсіх прадпрыемствах нашага саюзу пачынаецца самаправерка дзейнасьці профэсыянальных арганізацый, самаправерка адпаведнасьці нашых профсаюзаў справіцца з пастаўленымі перад імі задачамі, як перад школай комунізму, як перад масавай арганізацый пралетарыяту.

У сучасны момант, калі неабходна мобілізацыя ўсёе ўвагі рабочых мас на справу выкананьня і перавыкананьня пяцігодкі, пасьпяховага выкананьня прамфінпляну, шляхам разгортваньня масавай хвалі сацспаборніцтва, профсаюзы павінны перабудаваць сваю працу ў бок большай гнуткасьці, большай масавасьці.

Але не ўсе профэсыянальныя арганізацыі на мясцох здолелі справіцца з гэтымі задачамі. На некаторых прадпрыемствах мы назіраем выпадкі развалу ўдарных брыгад, упадку соцспаборніцтва, дзякуючы нядбаласьці, нячуткаму кіраўніцтву з боку асобных профэсыянальных арганізацый і слабасьці жывой дапамогі з боку комсамольскіх і партыйных арганізацый.

Комсамольскія ячэйкі належным чынам не выявіліся ў працы профсаюзаў. Лёзунг абкомсамольваньня профэсыянальнага апарату на ўсюды знайшоў практычнае праламленьне.

Зараз, з разгортваньнем кампаніі па перавыбарах фабзаўмясцкомаў, неабходна зрабіць рашучы пералом у справе ўдзелу комсамолу ў працы профсаюзных арганізацый. Перавыбары фабзаўмясцкомаў павінны ператварацца ў масавы агляд працы комсамолу на вытворчасьці, павінны паслужыць пераломным пунктам у справе ўдзелу комсамолу ў профсаюзнай рабоце.

Друкуемая сёньня пастанова бюро ЦК ЛКСМБ аб удзеле комсамольскай арганізацыі ў перавыбарах фабзаўмясцкомаў намячае конкрэтныя шляхі працы комсамолу ў гэтай галіне.

Пастанова бюро ЦК павінна быць прапрацавана на ўсіх комсамольскіх сходах і сходах рабочай моладзі з тым, каб комсамольская арганізацыя забясьпечыла сапраўдны ўдзел рабочай моладзі і комсамольцаў як у перавыбарах, так і ў далейшай рабоце па перабудове працы профарганізацый у адпаведнасьці з задачамі вытворчасьці.

Перавыбары фабзаўмясцкомаў павінны прайсьці пад сьцягам шырока разгорнутай пролетарскай самакрытыкі з тым, каб выкрыць усе хібы ў працы і намеціць далейшыя шляхі працы профсаюзаў, як школы комуністычнага выхаваньня працоўных мас.

А. Гл.

Пастанова

бюро ЦК ЛКСМБ аб удзеле комсамольскай арганізацыі ў перавыбарах фабзаўмясцкомаў

1. Прапанаваць усім АК, РК і ячэйкам ЛКСМБ зараз-жа разгарнуць шырокую працу за найлепшую найактыўнейшую ўдзелу ўсіх комсамольцаў і рабочай моладзі у справаздачна-перавыбарчай кампаніі фабзаўмясцкомаў шляхам склікаймя комсамольскага актыву і абгаворваньня пытаньняў перавыбараў на ячэйках і сходах рабочай моладзі аб удзеле ўсіх комсамольцаў і моладзі ў брыгадах па самаправерцы працы фабзаўкомаў, безумоўна поўнага наведваньня справаздачна-перавыбарчых сходаў і г. д. Асабліва ў правядзеньні перавыбараў ФЗМК трэба ўлічыць недахопы, якія выявіліся ў час перавыбараў заўкомаў, дзе на цэлым шэрагу прадпрыемстваў комсамолец стаяў у баку.

2. Удзел комсамольскай арганізацыі ў перавыбарах ФЗМК, побач з „мобілізацыяй рабочых на выкананьне і перавыкананьне прамфінпляну, як неабходнай умовы забясьпечаньня выкананьня пяцігодкі ў чатыры гады і праверкі работы ФЗМК, у гэтым наватку асабліва ў галіне кіраўніцтва ўдарніцкім рухам і барацьбы з „лжэ-ударніцтвам, даведзеньне прамфінпляну да цэху варштата, умацаваньне і правядзеньне адзінаначальля на прадпрыемствах, барацьба за зьніжэньне сабекошту і палепшаньне якасьці прадукцыі і г. д." (з ліста ЦК КП(б)Б) павінен праходзіць таксама і пад кутом погляду выкананьня пастаноў VI-ай Усесаюзнай конфэрэнцыі УсеЛКСМ аб сумеснай працы комсамолу з профсаюзамі, мобілізуючы усе сілы на перабудову профсаюзнай працы адпаведна тэмпам соцыялістычнага будаўніцтва.

3. Удзел у перавыбарах ФЗМК павінен быць накіраван таксама і на палепшаньне профсаюзнай працы сярод моладзі, засіленьне ўвагі аховы працы моладзі, захаваньне ўсіх існуючых законаў па ахове працы моладзі, скарочаны рабочы дзень для падлеткаў, недапушчальнае скарыстаньне падлеткаў на начных работах, у шкодных цэхах, падсобнай чорнай некваліфікаванай працы, — асаблівую ўвагу зьвярнуць на арганізацыю соцыялістычных форм працы падлеткаў, шляхам аховы ўсёй брони школамі фабзавучу, з ліквідуючы індывідуальнае і брыгаднае вучнёўства.

4. Асаблівую ўвагу ўсіх арганізацый ЦК ЛКСМБ зьвяртае на неабходнасьць павялічэньня проф актыву з комсамольцаў—рабочай моладзі у тым ліку і ў складзе ФЗМК, пры чым павялічэньня ў складзе проф актыву комсамольцаў, рабочай моладзі можна даб'ецца толькі шляхам актыўнага ўдзелу ў профсаюзнай працы і асабліва ў справаздачна перавыбарчай кампаніі не толькі адзінак—комсамольцаў, а ўсёй комсамольскай ячэйкі.

5. ЦК ЛКСМБ абавязвае Акругкомы і Райкомы комсамолу пытаньнем перавыбараў ФЗМК удзяляць увагу на працягу ўсёй кампаніі, сыстэматычна паведамляючы ЦК аб удзеле комсамолу ў гэтай працы.

Лічыць неабходным на працягу кампаніі заслухаць справаздачу трох акругкомаў аб праводзімай рабоце.

Права на нянавісьць

Дзіўтый ілюмінацыяй зазяў горад. Толькі беражныя рукі тысячамі так упрыгожыць электрычнасьцю, лёзунгамі і кітайкай кожны дом, кожную вітрыну.

Вуліца заражана сьмехам, радасным шумам натоўпу. Да ўваходу ў клюбы тэатры, кіно дзесяткі гальштукаў, каўнерыкаў, бантаў і масак.

У кожным твары, сказе, жэстры вуліца—сьвята. Сьвята пролетарыяту.

— Экран уздрыгануў, піяністы трапнуў стомленымі пальцамі: „Сеанс скончаны", але публіка не разыходзілася.

— З прычыны 1 мая, зараз выступіць гумарысты - куплетысты Леў Браўн у сваім лепшым сьвяточным рэпэртуары.

Сьвятло пагасла. На сцэне кінафільму усьміхаючыся разнафарбаваны твар. Заламваючы рукі і ўзлімаючыся на масы („перажываючы"), сцэнічная фігура адбіла першамайскі нумар. А затым...

Хтосьці ў зале запальваў сярнічкі, ашукваючы шапку. У 7-м радзе недаверлі гадзінны.

„Смотрите, граждане,
Я женщина несчастная"...

Сярэдніка вруйнаванага домыку Вертынскіх пальмуе свае словы. У кожным гледачы бы вершамі 1930 году, а у вушы біласе і скуголілі шляхам мелёдыя паўгодных шансанетных сьпявачак, зьвінелі картавыя чужыя словы романсу „Жена алкоголіка".

Хто вызнаваўшы, накіраваўся да выйсьця. Зарыпалі крэслы. Некалькі чалавек падняліся. Даша ў пацёртым плюшавым паліто і сядзеўшы ля дзьвераў чалавек амаль адначасова крыкнулі: „Дайце слухаць".

Але... „глаза веселыя" спыніліся на жалеснай моцэ.

Хлопец у блакітнай майцы рашуча ўлез на крэсла.

— Далоў! Хопіць! Не дазволім сьпяваць такія песьні. Мы не хочам слухаць мяшчанскія рамансы! Глянь, у пролетарскае сьвята пушчаць такіх халтуршчыкаў, далоў!

У сярэдзіне концэрту пачынаўся мітынг...

Шосьць уласьнікаў заразі класавай нянавісьці і бадзітных мас былі арыштаваны міліцыяй. Усе яны аказаліся рабочымі, комсамольцамі, трамваўцамі.

Справа аб хуліганстве ў кіно „Пролетары" напярэдадні 1-га мая 1930 году была заведзена і напэўна будзе хутка слухацца.

... У 1917 годзе чалавек, які перапыніў сьвісцець на меншавіцкім мітынгу, атрымоўваў у зубы. У 1927 годзе ня лічыўся хуліганам парнішча, які ня мог спакойна слухаць разважаньні іроністых.

Ці маем мы зараз права на слухаць мяшчанскіх пропаведзяў—забараніць кантралёру масы выкананьне варожых нам мелёдый, песен?

Ці маем мы права на класавую нянавісьць?

П. ШАМІНУР.

„Што такое прамфінплян"?

Нядаўна на сходзе комсамольскай ячэйкі заводу імя Томскага была пастаўлена інформацыя аб неўшых прарывах на гэтым заводзе і ўдзеле комсамольцаў у выкананьні прамфінпляну. З слоў дырэктара заводу было відаць, што шмат комсамольцаў ня ведаюць аб значэньні прамфінпляну і нават не разумеюць сутнасьці гэтага слова. Яны зусім адарваны ад вытворчасьці і ніякага ўдзелу ў выкананьні прамфінпляну не прымаюць.

Г. Б.

Не падрыхтавалі „сродкаў абароны"

28 мая ў Доме Комсамолу праводзілася палітбоя 4-ай роты Кастрычніцкаўскага раёну.

У палітбоі ўдзельнічала 220 чалавек з якіх 60 чал. пабывала на „губе". Былі ячэйкі (другі ўзвод МПРК), дзе 73 проц. комсамольцаў пацярпелі паражэньне.

Трэба адзначыць, што амаль ні адна ячэйка добра не падрыхтавала „сродкаў абароны" рапартоў аб выкананьні прамфінпляну, удзеле ў спаборніцтве, удзеле ў чыстцы апарату і г. д.

Г. К—г.

Тэлеграмы

У Шанхаі шырока разгарнуўся стачачны рух

ШАНХАЙ, 3. За апошні час у Шанхаі шырока разгарнуўся стачачны рух. Характэрна, што большасьць стачак праходзіць пад кіраўніцтвам чырвоных профсаюзаў і заканчваецца перамогай рабочых. У Вузуне (ваколіца Шанхаю) 700 рабочых чыгуначных майстэрняў у выніку забастоўкі дабіліся ўвядзеньня 8-гадзіннага рабочага дня. Тутжа баставалі 3000 рабочых і работніц баваўнянай фабрыкі Вінгон, прычым фабрычная адміністрацыя задаволіла ўсе патрабаваньні баставаўшых. На заклік чырвоных профсаюзаў абвясьцілі стачку 400 перапаўчыкаў вялікай фірмы [illegible]хоні. Стачка выклікана звальненьнем аднаго рабочага. У апошнія дні ў Шанхаі адбыліся яшчэ дзьве стачкі—рабочых скуранога заводу і рабочых млыну. Гарбары дабіліся прызнаньня свайго профсаюзу, і рабочым млыну была павышана зарплата.

АМЭРЫКАНСКІ МІЛІТАРЫЗМ „РАЗБРОЙВАЕЦЦА"

„Лёндонская нарада па разбраеньню" кончылася нічым. Замест разброеньня вялікія дзяржавы вызначаюць значныя сумы на павялічэньне сваіх флётаў. Адбываецца шалёная гонка ўзбраеньняў. Кожны дзень спускаюцца новыя гіганты на верфях ПАЗШ і Эўропы.

На здымку: Амэрыканскі флёт на манеўрах.

Бурная дэманстрацыя беспрацоўных у Бэрліне

БЭРЛІН, 3. Сёньня ў цэнтральным раёне Бэрліну адбылася вялікая дэманстрацыя беспрацоўных.

Дэманстранты імкнуліся прайсьці да ратушы, але апошняя аказалася абкружанай моцным паліцэйскім кардонам. Калі сярод беспрацоўных раздаліся выкрыкі: „Мы хочам работы і хлеба", паліцыя напала на дэманстрантаў і многіх арыштавала.

Масавыя забастоўкі ў Гішпаніі

ПАРЫЖ. Як паведамляюць з Мадрыду (Гішпанія), там аб'явілі забастоўку рабочыя каменаломняў і мармуровых распрацовак. Забастоўкай кіруюць комуністы. У Більбао забаставалі будаўнікі і грабары. Забастоўкай тут кіруюць таксама комуністы і рэволюцыйныя проф[illegible]

Ваенныя судны супроць Чырвонай арміі Бан-Дэ-Гу[illegible]

ШАНХАЙ, 4. Улада правінцыі Хубэй накіравала ваенныя судны супроць атрадаў Чырвонай арміі Бан-Дэ Гуа, якія оперуюць у гэтай правінцыі. Акрамя таго, у раёны на граніцу правінцыі Хубэй і [illegible] пасланы зьнішчальнікі для барацьбы з паўстанцкімі атрадамі.

Масавае дэзэртырства алжырскіх салдат

БЭРЛІН, 3. Як паведамляюць з Страсбургу сярод прыбыўшых у Эльзас некалькіх эшалёнаў алжырскіх салдат пачалося масавае дэзэртырства.

Вялікі выбух з чалавечымі ахвярамі

ШАНХАЙ, 4. У мясцовым арсенале нанкінскага ураду здарыўся вялікі выбух. Налічваецца шмат ахвяр. Страты велізарныя.

Адказны рэдактар Рэдколегія

Згубленыя

Комс. білет за № 85066 на імя Казак М. Р. выд. Бабруйскім акр. ЛКСМБ

Сябр. білет за № 3766 на імя КАЗАК М. Р., выд. ЦП Саюзу Нархарчаваньня.

Вайсковы білет нарадж. 1908 г. на імя Тамелоеў Н. Н. выд. Краснапольскім вайсковым сталом Магілеўскай акр. у 1929 г.

Проф. білет за № 69629, на імя Краўчанка І. В. выд. ЦП саюзу працвомасоў.

Вайсковы білет, на імя Паўлаў С. П. выд. Касьцюкоўскім райваенсаветам.

Проф. білет, на імя Доўгалаў Аляксей, выд. Зембскім саюзам Саўгандлслужачых.

Пашпарт, выд. Вяляцікім выканкомам і картка конскага чоту на імя Лыскавец В. З.

Залікавая кніжка за № 183, выд. Менскім політэхнікумам на Яноўскага М.

Вайсковы білет на імя Іванцова М. А. выд. Мен. акр. ваенкаматам.

Вайсковы білет, выд., Менакрвенкаматам, дазвол на права нашэньня зброі, выд. ДПУ № 516681, членскі білет, выд. Саюзу хімікаў, кандыдацкая картка, в.-д. МенАК КП(б)Б на імя Малкавіча В. С.

Спраўка замест партбілету, выд. МенАК КП(б)Б на імя Гурвіча В. А.

Метрычны выпіс на імя Сарачынскага В. выд. Менскім Загс.

Адзначаныя дакуманты лічыць несапраўднымі.

Менск, друкарня БДВ імя тав. Сталіна

Галоўлітбел № 599